

FINNES DET HISTORISKE BEVIS FOR JESU LIV?

Kan vi virkelig vite om Jesus har levd, om han døde på et kors og stod opp igjen fra graven? Eller er det bare en historie som kristne har funnet på?

Josefus om Jesus

Josefus var en jødisk historieskriver som levde under det første århundret e.Kr. Hans mest kjente verker er "De jødiske antikker" (ca. 94. e.Kr) og "Den jødiske krig" (ca. 75 e.Kr).

I "De jødiske antikker" kan vi lese følgende sitat om Jesus:

"På den tid var det en vis mann som ble kalt Jesus, og hans vandel var god. Han var kjent for å være rettskaffen. Mange av jødene og mange av andre nasjoner ble hans disipler. Pilatus dømte ham til korsfestelse og død. Men de som var blitt hans disipler ble ikke frafalne. De fortalte at han hadde vist seg for dem tre dager etter korsfestelsen, og at han var i live. Følgelig var han kanskje Messias, som profetene hadde fortalt skulle gjøre under. Og den kristne stamme som fikk navnet sitt fra ham er ikke utryddet til denne dag." (Antiquities 18,55-59)

Romersk byste som muligens er Josefus, fra Wikipedia

I dette sitatet bekreftes fire viktige fakta om Jesu liv, død og oppstandelse som vi også finner i NT:

1. Jesus ble ansett for å være en vis og rettskaffen mann
2. Mange jøder og folk fra andre nasjoner ble hans disipler
3. Pilatus dømte ham til døden på korset
4. Disiplene vitnet om at han hadde stått opp fra graven tre dager etter.

Tacitus om Jesus

Tacitus var senator og historiker i det romerske imperiet under det første århundret e.Kr. Etter at det brøt ut en bybrann i Roma i år 64 e.Kr. la Keiser Nero skylden på de kristne og satte i gang en omfattende forfølgelse av dem. Tacitus skriver følgende:

“For å stoppe ryktene om at Nero selv hadde påtent brannen i Rom anklaget og torturerte Nero noen mennesker som var hatet for deres onde gjerninger. Denne gruppen mennesker går under navnet kristne. Opphavsmannen til denne sekten var Kristus som under Tiberius regjering ble dømt til døden av Pontius Pilatus. Denne fordervelige overtro ble bare midlertidig undertrykt før den blomstret opp igjen. Og det ikke bare i Judea som var ondets opphavsted, men også i Rom hvor alskens avskyelige og skammelige ting flyter sammen og trives.”
(Annaler 15,44)

Tacitus,
moderne statue utenfor
Østerrikes parlamentsbygning,
fra Wikipedia

Selv om Tacitus var langt ifra objektiv i sitt syn på de kristne og mente deres tro var “ond” og “overtroisk”, gir han oss noen interessante fakta:

1. Opphavsmannen til den kristne tro var Kristus
2. Jesus levde under Tiberius regjeringstid i Palestina (14. e.Kr – 37 e.Kr)
3. Jesus ble dømt til døden av Pontius Pilatus
4. Det ble satt i gang en aktiv forfølgelse av de kristne under Keiser Nero (men de kristne ga likevel ikke opp sin tro)
5. De kristne ble anklaget for deres “fordervelige overtro” (antakelig troen på Jesu oppstandelse)

Evangeliene er troverdige

Men det viktigste og mest historisk troverdige kildematerialet rundt Jesu liv, død og oppstandelse er det evangeliene selv som gir oss. De som har forsket på evangeliene som historiske dokumenter, har funnet ut at disse har en langt høyere historisk troverdighet enn mange andre historiske kilder fra antikken. Denne tabellen viser hvor mange år det har gått fra historien opprinnelig ble skrevet ned til funnet av den eldste kopien av de forskjellige historieverkene, og hvor mange avskrifter som har blitt bevart av hvert av verkene:

Historisk verk	Original	Eldste bevarte kopi	Tidsavstand	Antall bevarte kopier
Aristoteles	384-322 f.Kr.	1100 e.Kr.	1400 år	5
Herodotos	480-425 f.Kr.	900 e.Kr.	1300 år	8
Platon	427-347 f.Kr.	900 e.Kr.	1000 år	7
Cæsar	100-44 f.Kr.	900 e.Kr.	1000 år	10
Det Nye Testamentet	50-90 e.Kr.	120-350 e.Kr.	30-300 å	5000+

Tabellen er hentet fra Stefan Gustavssons bok:
Kristen med god grunn – om sannhet i en tid fylt av tvil (s. 95).

Vi ser at Det nye testamente langt overgår andre historiske verk når det gjelder påliteligheten til at det vi leser i NT i dag, høyst sannsynlig er det samme som ble skrevet ned i originalmanuskriptene. Ingen av originalmanuskriptene fra noen av verkene er blitt bevart fram til i dag, men den korte tidsavstanden mellom originalmanuskriptene og eldste kopi, gjør at det er svært lite sannsynlig at originalene har blitt endret på når de ble avskrevet.

Når det i tillegg finnes et så høyt antall av kopier som er funnet på forskjellige steder (under arkeologiske utgravinger), og over 90% av teksten mellom disse stemmer overens, er det svært gode grunner for å tro at Det nye testamentet har blitt bevart slik det opprinnelig ble skrevet ned.

Det underlige er at det sjelden stilles spørsmål ved den historiske påliteligheten til de andre verkene. Man regner bare med at de kopiene vi har av Aristoteles i dag stemmer overens med den han opprinnelig skrev, enda det er den tidsavstand på 1400 år der kopiene kan ha endret eller feilsitert originalene. Det samme gjelder verkene til Herodotos, Platon og Cæsar.

Tekst av Finn Olav Jøssang, Damaris Norge